

Cihad Nedir?

Herhangi bir hakikat, tam bir tarifile açıklığa kavuşturulmaz, hudut ve çerçevesi çizilmezse, çok tefsirlere ve tevellere uğrar; çeşitli şekillerde mütalâa edilir ve değişik renklere sokulur. Bu durum, istismara müsait bir zemin hazırlar ve neticede mefhumlar anarşisini doğurur. Ve nihayet içtimaî, idarî ve hukukî bir takım çıkmazlar meydana gelir. Bu bakımdan cihada bir tarif yapılması, bir hudut tayin edilmesi lâzım geliyor.

Cihad, lügatta “din uğrunda düşman ile yapılan muharebe” diye tarif edilir. İstilahta ise **cihad**: “İslâm dininin yükselmesi, muhafaza edilmesi ve îlâ-yı kelimetullah için cehd ve gayret gösterilmesidir.”

Cihad, bir başka ifade ile Allahu Taalâ'nın razı olmadığı küfür, dalâlet ve fîsk gibi menhiyatın def edilmesi ve iman, amel-i salih ve takva gibi hakikatlerin ihya edilmesi için büyük bir himmet ve gayretle çalışmaktır.

Daha şümüllü bir tarif ile cihad; müminlerin kalplerinde parlayan hidayet güneşini söndürmek isteyen nefis ve şeytana karşı ilim, amel, ihlâs ve takva gibi maneviyatla cihazlanmak; cahil ve gafillerin kalbî ve ruhî helâketlerine mani olmaya, münafıkların da tahribatlarını tamir etmeye tebliğ ve irşad ile gayret göstermek; İslâm'ın nurunu zemin yüzünde söndürmek isteyen müteceviz düşmanların tecavüzatını def etmek için maddî kuvvet hazırlamak ve gerektiğinde istimal ile onları bertaraf etmek ve bu vadide büyük **cehd ve gayret göstermektir**.

Evet, insanlığın yaratılışından günümüze kadar süregelen cihad, kıyamete kadar da devam edecektir. Çünkü cihad, fitrîdir ve hayatın vaz geçilmez bir kanunudur. Cihad, maddî ve manevî bütün tekâmüllerin ruhudur. İster şartlar tahakkuk ettiği takdirde sırf îlâ-yı kelimetullah için haricî düşmana karşı maddî kuvvetle olsun, ister enfüsî âlemde nefis-i emmareye karşı tezkiye yoluyla olsun, cihad her türlü terakki ve kemalâtın esasıdır.

Cihad, Cenâb-ı Hakk'ın insana lütfettiği akıl, kalp gibi enfüsî nimetlerle, servet ve makam gibi afakî nimetleri O'nun hükmü altına sokmak ve O'nun rızası istikametinde kullanmaktır.

Cihad, bütün insanlık için bir saadet menbaıdır. Bütün beşeriyet için bir sulh ve selâmet, huzur ve sükûn, felah ve necat kaynağıdır.

İslâm'da cihad farzdır. Bunun meşruiyeti kitab, sünnet ve icma ile sabittir.

Âlem-i insaniyet hiçbir vakit cihaddan müstağni kalmamıştır ve kalamaz da. Çünkü insan menfaatperest olduğundan fırsat buldukça başkasının vatanına, canına ve malına tecavüz etmeyi tabîi ve zarurî kabul etmiştir. Kan dökmek beşerin hamurunda olduğundan devletler ve milletler birbirine tecavüzden hiçbir vakit hâlî kalmamıştır.

Muharebe elbette azîm bir musibet, büyük bir felâkettir, sefaletlerin de menşeidir. Hukuk-u insaniyeyi tahrible beraber, canları, malları ve namusları payimal eder. Zulmü ateşlemekle yeryüzünü kan tufanı hâline getirir. Buna binaen sulh, medar-ı saadet ve selâmettir. Onun için **“Es-sulhu hayru'l-ahkâm (Sulh hükümlerin en hayrlısıdır)”** sözü darb-ı mesel olmuştur. Bu bakımdan harp neşe ve sevinçle istenilmez. Fakat meşru sebepler tahakkuk ettiği takdirde o zaman da kaçınılmaz. Millet ve vatani, din ve namusu düşmandan muhafaza için aşk ve şevk ile harp meydanına koşulur. O zaman silâha sarılmak dinen ve aklen vacip olur. Çünkü harp iktiza ettiği halde ondan kaçan, onu arzu etmeyen bir millet, zillet ve esarete mahkûm olur. Hayatını dinine, milletine, vatanına, namusuna tercih eden bir milletin yaşamağa hakkı yoktur.

“Hazır ol cenge eğer istersen sulh u salâh” sözü her zaman geçerliliğini muhafaza etmektedir.

Muhakkak Allahu Taalâ Hazretlerinin her emir ve yasağında ya bizzat veyahut netice itibariyle hüsün ve güzellik, hayır ve fayda vardır. Cihaddaki hayır ve güzellik bizzat değil neticesi itibariyledir. Bu hikmete binaen birçok ayet-i kerimede müslümanlar cihadla emrolunmuşlardır.